

PAPER DETAILS

TITLE: FEN BILGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ AÇIK UÇLU DENEY TEKNİĞİNE YÖNELİK
GÖRÜSLERİ

AUTHORS: Ercan AKPINAR,Eylem YILDIZ,Ömer ERGIN

PAGES: 58-68

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/115719>

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ AÇIK UÇLU DENEY TEKNİĞİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ²

Arş. Gör. Dr. Ercan AKPINAR
D.E.U. Buca Eğitim Fakültesi
İlköğretim Bölümü
Fen Bilgisi Eğitimi ABD
İzmir

Arş. Gör. Eylem YILDIZ
D.E.U. Buca Eğitim Fakültesi
İlköğretim Bölümü
Fen Bilgisi Eğitimi ABD
İzmir

Prof. Dr. Ömer ERGİN
D.E.U. Buca Eğitim Fakültesi
İlköğretim Bölümü
Fen Bilgisi Eğitimi ABD
İzmir

ÖZET

Öğrencilerin öğretim sürecinde bilgiye ulaşma ve bilgiyi yapılandırmaları, öğretim sürecinde aktif rol almaları ile sağlanabilmektedir. Açık uçlu deneyler, öğrencilerin kendi öğrenmeleri üzerinde denetim sahibi oldukları öğrenme ortamları sağlar. Bu araştırmada, 2003-2004 öğretim yılında Fen Bilgisi laboratuvar Uygulamaları II dersini alan öğrencilerin Açık Uçlu Deney Tekniğine yönelik görüşleri araştırılmıştır. Araştırımda, açık uçlu deney tekniğinin önem, grup çalışması, araştırma yapmaya sevk etme, bilimsel problem çözme boyutu öğrenci görüşlerine dayalı olarak ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca açılık ve kapalı uçlu deney tekniğinin karşılaştırılması, öğrencilerin uygulamaya yönelik önerileri ve öğretmenlik mesleğine başlanıldığından, bu teknikin kullanılmayacağı ile ilgili görüşleri ortaya çıkarılmıştır. Araştırımda, öğrenci görüşlerini belirlemek için yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen veriler nitel veri analiz tekniğe uygun analiz edilerek değerlendirilmiştir. Görüşme yapılan öğrencilerin çoğunun açık uçlu deney teknikine yönelik olumlu görüş bildirdikleri tespit edilmiş ve öğrenci görüşlerine dayanılarak çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Açık uçlu deney tekniği, Fen bilgisi laboratuvarı, Fen öğretimi

ABSTRACT

For reaching and building knowledge students should take active roles in the learning climate. This could be possible by using the active learning methods during the instruction. Open-ended experiments provide students learning environments that they can control over their learning. This study aimed at determining the views of the students taking Science Laboratory II about Open Ended Experiments. Semi structured interview was used for determining the students' views. The data was evaluated properly regarding the qualitative data analyses. It was found that most of the students have positive views about open-ended experiments and finally, some suggestions were presented.

Key Words: Open-Ended Experiments, Science Laboratory, Science Teaching

²Bu çalışma XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresinde (28-30 Eylül 2005 DENİZLİ) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1. GİRİŞ

Fen deneyleri, öğrencilerin öğrenmelerinde önemli bir işlev “yapmalarının” sağlanması, o kalmaktadır. Wellington (1999) deneylerin amacını ve yöntemini kullanamamalarıdır. Bu tür deneylerde ders kitabındaki bilginin öğrencilerin sınıflar olarak ifade edilmek sınıflarda yapılan deneylerin en önceden açıklanması ve öğrencilere yemek tarifi türü yapısıdır (Dore, 1994). Öğrencilere düşen tek toplamak ve kaydetmektir. Öğrenmesi sonucu bulma düşüncesine yönelik olan kuram veya kavramın anlaşılmamışlığını kurulmasına ve öğrenmesine engel olur (Roth, 1999).

Fen deneylerinde reçebahsedilen deneylerin diğer üç bulunmaktadır. Açık uçlu deney etkinliğinin planlama, takip ve katılımının gereği, bunun da edeceği öğrenme ortamları sağlar.

Fen eğitimi alan ya da çalışmalarında, bu teknikin öğrencilerin bu teknikle ilgili görüşlerinin kapalı uçlu ya da araştırmalarda, açık uçlu deney devinişsel alanda kapalı uçlu deneylerde farklar elde ettikleri görülmüştür (Geban ve Yavuz, 1994; Yıldız, 1999; Wallace, Tsoi, Callahan, 1999; Tsai, 1999; Wallace, Tsoi, Callahan, 1999). Açık uçlu deneyler yapmanın, anlaşılır sonuçların önceden söylemedigini, bu nedenle adım adım takip edilmesini, tercih ettiğleri belirtmişlerdir. Halka lise kimya öğretim programında araştırmada, çalışmaya katılan öğrencileri üzerinde denetim bölümde hata yaptıklarında, planlayabildiklerini; yaptıkları iş-

akranlarıyla işbirliği yapmaktan ve fikirlerini paylaşmaktan hoşlandıklarını belirtmişlerdir. Ülkemizde ise açık uçlu deney tekniğine yönelik yapılan çalışmaların sayısı sınırlı sayıdadır.

Bu araştırmanın amacı; Buca Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Laboratuvar Uygulamaları II dersini alan Fen Bilgisi Öğretmenliği öğrencilerinin açık uçlu deney teknikine yönelik görüşlerini belirlemektir.

2. YÖNTEM

Araştırma, 2003–2004 bahar dönemi Fen Bilgisi Laboratuvar Uygulamaları II dersini alan öğrencilerden görüşmeye katılmak isteyenlerle yürütülmüştür. Aynı dersin teorik kısmı da bulunmaktadır. Hem teorik derste hem de uygulama dersinin ilk haftalarında açık uçlu deney teknigi ile ilgili öğrencilere bilgiler verilmiş ve daha sonra yaklaşıkt olarak 2,5 ay Fen Bilgisi Laboratuvar Uygulamaları II dersinin uygulama kısmı “açık uçlu deney teknigi³ uygun şekilde gerçekleştirılmıştır. Uygulamanın yapıldığı sınıfta öğrenciler kendi istedikleri sınıf arkadaşları ile gruplar oluşturmuşlardır. Grup üyeleri sayısı 4–6 arasında değişmektedir. Veri toplama aracı olarak, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu, açık uçlu deney teknığının önemi, açık uçlu deney teknığında grup çalışması, açık uçlu deney teknığının araştırma yapmaya sevk edip etmemesi, bilimsel problem çözme aşamalarının ne olduğu, açık ve kapalı uçlu deney teknığının karşılaştırılması, uygulamaya yönelik öneriler ve öğretmenlik mesleğine başlanıldığından bu teknığın kullanılıp kullanılmayacağıyla ilgili yedi sorudan oluşmaktadır. Uygulama sonunda rasgele belirlenen 12 öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Tüm görüşmeler, araştırmacılar tarafından yazılı hale getirilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde, nitel araştırma veri analiz yöntemlerinden içerik ve betimsel analiz yöntemleri kullanılmış (Yıldırım ve Şimşek, 2000) ve öğrencilerin görüşleri iki araştırmacı tarafından kategorilendirilmiştir. Uygulamanın yapıldığı sınıfta, güz dönemi Fen Bilgisi Laboratuvar Uygulamaları I dersinin uygulama kısmı, ağırlıklı olarak kapalı uçlu deney teknigine dayalı olarak işlenmiştir. Bu nedenle yapılan görüşmede, öğrencilerin her iki yöntemi karşılaştırmaları istenmiştir. Araştırmada, öğrenci ifadelerine yer verilirken öğrencilerin gerçek adları yerine alfabetik kodlar (A,B,C,D,...) kullanılmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde, görüşme formuyla elde edilen veriler analiz edilirken, öğrencilerin verdikleri yanıtlar araştırmacılar tarafından kategoriler altında toplanmış, her kategoriyle ilgili öğrenci sayılarına ve örnek ifadelerine yer verilmiştir. “Açık uçlu deney tekniğinin önemi nedir?” sorusuyla ilgili bulgular Tablo 3.1’de sunulmuştur.

Tablo 3.1'deki öğrenci ifadeleri incelediğinde, öğrencilerin tamamı açık uçlu deney tekniğinin araştırma yeteneği kazandırdığını, öğrencilerinin 7'si açık

³ Uygulamada açık uçlu ve araştırmaya dayalı deney tekniği “açık uçlu deney tekniği olarak” ele alınmıştır.

uçlu deney tekniğinin öğre kalıcılığını sağladığını, 3'ü kendi kendine öğrenmeye ya-

Tablo 3.1. "Açık uçlu den verdikleri cevaplar

<i>N</i>	<i>Kategori</i>
12	<i>Araştırma yeteneği kazandırma (bilimseverliği öğretme)</i>
7	<i>Ezberci eğitiminin kurtarılması</i>
5	<i>Bilginin kalıcılığını sağlamak</i>
3	<i>Yaratıcılığı geliştirmek</i>
2	<i>Kendi öğrenmeye kendine</i>

Bir öğrenci birden fazla kategoride

Tablodaki 3.1 deki teknığının, öğrencilere ar- uzaklaştırdığı, bilginin ka- yaraticılık ve kendi kendine

Tablo 3.2'de öğrencilerin Tablo 3.2'deki kategorileri ve çalışmasının, fikirlerini tartışma ve grup içi iletişimini artırmayı göstermektedir. Fakat bir “araştıranlar arasında bilgi öğrenci ise, grup üyelerinin grup çalışmalarına katılmayı yararlandılarını belirtmiştir.

Tablo 3.2 Açık uçlu deney teknigiinde grup çalışması ile ilgili görüşler

N	Kategori	Örnek cümleler
11	Grup tartışması	"... öğrenci farklı fikirlere açık oluyor..." K "değişik fikirlerin tartışularak, en anlamlı olanının grupça kabul edilmesini sağlıyor..." E "..., tartışarak ders daha zevkli öğreniliyor..." L "grupça problem tartışıldığı zaman bilgi alış-verışı gerçekleşir ve problem değişik bakış açısından değerlendirilir..." J
7	Paylaşım	"... öğrenciler, fikirlerini paylaşır; işbirliği ve yardımlaşma duygusu gelişir" F "... öğrenciler, görevlerini ve bilgilerini diğer üyelerle paylaşırlar." G "... grupta seviyesi düşük olan öğrenciler, diğerlerinden bir şeyle öğrenirler." İ
8	İletişim	"... grup içi diyalogun sürdürülmesi açısından önemli..." K "... deney grupları normalde birbiriley pek konuşmayan öğrencilerden olusça bile, çocukların sonuca gitmek için iletişim kurnaklarında konuşuyor." A "Grup içerisinde konu tartışıltıken kendi fikirlerimizi ifade etmeyi, örendik." I
2	Sosyalleşme	"... araştırma yapmalarının yanı sıra edindikleri fikirleri birbirleriyle paylaşacak, daha da yakındanlaşacaklar, sosyalleşecekler." A "İşbirlikçi çalışmanın önemini öğretiyor" H
1	Çalışmama (başkalarının sırtından geçinme)	"... üçten fazla bireyin olduğu grup çalışmalarında, bir-iki kişi yattı, oyun için grup sayısı fazla olmamalı..." D

Ayrıca bir öğrenci de, açık uçlu deney teknığının grup çalışması şekilde yapılması gerektiğini "...açık uçlu deney teknigi grup çalışması şeklinde uygulanlığında başarılı olacağı kanısındayım, çünkü bir deneye ait işleri bir araştırmacının altından kalkamayacağı inancındayım" açıklaması ile dile getirmiştir.

Tablo 3.3 Açık uçlu deney teknığının araştırmaya sevk edip etmemesi boyutuna yönelik öğrenci görüşleri

N	Kategori	Örnek cümleler
12	Araştırmaya sevk etme	"Kesintiliksiz araştırmaya sevk ediyor. Başta verilen problemin çözümü için kendisi çaba harciyor ve cevaplayamadığı sorular nedeniyle araştırmaya yönlüyor" K "Bu teknikte öğrenci amaç da dahil olmak üzere hiçbir basamak ve yonerge açılığa ifade edilmiyor, öğrenci bunları kendi bilgilerinin yanı sıra araştırma sonucu elde ettiği bilgilerle aşma yoluna gidecektir" A
5	Merak uyandırma	"... Öğrencinin merak etmesini sağlıyor ..." L "... birey bilmediği bir şeyi önce merak, sonra öğrenme isteği ile araştırmaya gidiyor." C

Tablo 3.3'teki öğrenci açık uçlu deney teknığının kendi bildirdikleri görülmektedir. Bu uyandırdığını ve bu nedenle o etkilerini ifade etmişlerdir.

Tablo 3.4 Öğrencilerin bireysel durumları

N	Kategori
12	Problemi belirleme
2	Bağımlı bağımsız değişkenleri belirleme
8	Hipotez kurma
8	Deney tasarlama ve uygulama
8	Verileri toplama
7	Verileri değerlendirme
10	Sonuca varma/karar verme

Bir öğrenci birden fazla kategoride yer almaktadır.

Öğrencilerin çoğu, çözme aşamalarını problemi uygulama, verileri toplama ve ifade etmişlerdir. Bununla birlikte belirleme kategorisinde görüşlerin dikkate alındığında, öğrencilerin basamaklarının hemen hemen he-

Tablo 3.5 Açık uçlu deney teknığının size kazandırdıkları arasındaki görüşler⁴

N	Kategori	Örnek cümleler
7	Katıcı bilgi	"Kullanıcı olmak sağlıyor" O
6	Yaratıcılık	"... düzenleyici sağlıyor" S

⁴ Kapalı uçlu deney teknigine yönelik görüşler

7	<i>yeteneği</i>	süreç becerilerinin tamamını kullanmamı sağladı" A, "... problem çözme yeteneğimi geliştirdi" H,
8	<i>Zihinsel aktiflik</i>	"..., bize kafamızı çalıştmayı öğretti. Yani problem çözümü için düşünmeye sevk etti" K, "... düşünme yeteneği kazandırdı" H, "... düşünme becerisini geliştirdi" F, "... derin düşününebilme yeteneği sağladı"

Açık uçlu deney tekniğinin kapalı uçlu deney teknğiyle karşılaşıldığında öğrencilerin 7'si, açık uçlu deney tekniğinin bilginin kalıcı öğrenilmesine neden olduğunu; 6'sı yaratıcılıklarını geliştirdiğini; 7'si problem çözme yeteneklerinin gelişğini ve 8'i de zihinsel olarak kendilerine aktiflik sağladığını kategorisinde görüş bildirmişlerdir. Bununla birlikte, 1 öğrenci "dersin daha zevkli geçtiğini" dile getirmiştir. Bu bulgular, Tablo 3.1'deki bulguları desteklemektedir. Tablo 3.1'de de öğrenciler, açık uçlu deney tekniğinin önemi ile ilgili olarak bazı kategorilerde benzer görüş bildirmiştir. Aynı zamanda bu bulgular, yapılan görüşmenin güvenilir olduğu göstermektedir.

Tablo 3.6 Öğrencilerin yapılan uygulamaya yönelik önerileri

N	Kategori	Örnek cümleler
7	<i>Aynen devam edilmeli</i>	"..., yönetim iyi aynen devam etmeli" I, "... aynen devam etmeli" L, "... yapılan uygulama bence çok faydalı" K
4	<i>Araç-gereç imkanları artırmalı</i>	"...daha donanumlu lab ortamı sağlanmalı" J, "Araç-gereç çoğaltılmalı" E, "kaynak ve araç-gereç yetersizliği, sıkıntısı öğrenciyi olumsuz etkiliyor" F, "
4	<i>Güncel konulara yer verilmeli</i>	"Güncel sorunların konu alındığı problemler seçilmeli. Yeni enerji kaynakları gibi" J, "senaryolar günlük hayattan olmalı" A, "
2	<i>Grup üyesi sayısı azaltılmalıdır</i>	"her grupta en fazla 3-4 öğrenci olmalı" E "Grup üyesi sayısı 3 olmalı" D

Tablo 3.6 incelendiğinde, öğrencilerin 7'si uygulamanın aynen devam etmesi şeklinde, 4'u laboratuvar imkanlarının genişletilmesi şeklinde görüş bildirmiştir. Ayrıca 4 öğrenci de senaryolar veya problemlerin güncel konulardan seçilmesi şeklinde görüş bildirmiştir ve bu öğrencilerden biri örnek olarak "yeni enerji kaynaklarını" önermiştir. İki öğrenci de grup üyelerinin sayısının azaltılması şeklinde öneride bulunmuşlardır. Bunun dışında bir öğrenci "ayrintılı rapor hazırlamasını" önermektedir, başka bir öğrenci de "grupların heterojen olması" gerektiğini önermektedir. Örnek açıklamalar;

"Rapor yazımı daha ayrıntılı olmalı." (H)

"...Gruplar rasgele değil, öğrenci seviyelerine göre karma yapılmalıdır. Düşük, iyi ve yüksek olmalıdır." (J)

"Öğretmenlik mesleğine başladığınızda açık uçlu deney teknigi kullanmayı düşünür müsunüz?" sorusuna öğrencilerin verdikleri ifadeler incelendiğinde, öğretmen adaylarının 9'u açık uçlu deney teknığını öğretmen olduklarında derslerinde kesinlikle kullanacaklarını dile getirmiştir. Bununla ilgili olarak bazı ifadeler aşağıda verilmiştir. "Öğretmenlik hayatında açık uçlu deney teknığını kullanmayı düşünüyorum. Senaryo yöntemini daha ağırlıklı olarak kullanmayı düşünüyorum."(I)

Üç öğretmen adayı ise az ve öğrenci başarı düzeyinin etmişlerdir. Öğretmen adayları

"Kullanmayı düşünüyorum başarı düzeyi yüksek sınıflarda

"Sınıf ortamı, öğrenci düşünürüm." (G)

Yukarıdaki öğrenci ifadeleri öğretmen adaylarının çoğunluğu bağılı olarak kullanmayı düşünüdü.

4. Tartışma

Bu araştırmada, 2003 dersini alan öğrencilerin Açık Uçlu Deney Tekniğinin bilgiye, bilgiye kâlicilik, kendi kendine katkı yaptığı belirlenmiştir. Rезультатively öğrencilerin açık uçlu deney tekniklerini öğrenciler laboratuvara açık uçlu deney tekniklerini geliştirdiğini belirtmişlerdir. Hocaların açık uçlu deney tekniklerini sayesinde, kendilerinin yaptıkları işi daha iyi anladıkları ve sağladıkları kazanımlar düşünüldüğünde kullanılmasının gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Bu araştırmada elde edilen öğrencilerin tartışma, paylaşım yapısı olduğudur. Alan yazın incelendiğinde yapılan çalışmada, öğrencilerin ortak çalışma, işbirliği ve fikir paylaşımına bulgusunu destekler nitelikte öğrencilerin açık uçlu deney tekniklerini ilgilerinin (meraklılarının) arttırmak, öğrencikleri ve kullandıkları açık uçlu deney teknığın kapalı yaratıcılıklarının ve problem çözme süreci aktif olmalarını sağlamaktadır.

Bu çalışmada öğretmen adaylarının açık uçlu deney teknığını değerlendirme yapılan öğretmen adayları

belirli şartlara (öğrenci sayısı, başarısı seviyesi vb.) bağlı olarak kullanabileceklerini dile getirmiştir.

5. Öneriler

"Bu teknığın tüm öğretmenler tarafından kullanılmamasından yanayım. Birtakım bahaneler öne sürülecek göstergi deneyi bile yapmadan işlenen fen bilgisi derslerinden bugüne kadar ben de dahil olmak üzere öğrencilerin büyük bölümü şikayetçidir, eminim. Benim öğrencilerimin de bu duruma düşmesini istemiyorum. Etkili bir fen bilgisi dersi için bu teknikten mutlaka faydalanaılmalıdır."

Fen Bilgisi Öğretmen Adayı

Öğretim sürecinde, öğrenilecek materyalin içeriğini belirleyen öğretmen olsa da neyin nasıl öğrenileceği öğrenciye bağlı olduğundan, öğrencilerde karar verme mekanizmasının ve eleştirel düşünme becerisinin gelişmesi açısından açık uçlu deneylerin önemi büyütür. Bu noktada; öğretmen adayları için aktif oldukları, yaparak-yaşayarak ve bilgiyi kendilerinin keşfederek öğrendikleri öğrenme ortamları oluşturulmalı, deney etkinlikleri sırasında aktif rol almaları sağlanmalı, deney basamaklarını oluşturarak deney tasarlamalarına izin verilmeli ve laboratuvara ilgi, istek, sorumluluk ve risk alma duygularının gelişmesi için açık uçlu deneyler yapılmalıdır. Öğretmen adaylarının son sınıfta, okul deneyimi derslerinin bir uygulaması olarak, dersin ve deneyin amacına uygun olarak bu teknigi uygulamaları ve mezun olmadan eksiklerini gidermeleri sağlanmalıdır.

Bazı öğrencilerin de belirttiği gibi, açık uçlu deney teknığının uygulandığı ortamlarda laboratuvar imkanları artırılmalı ve grubun heterojen biçimde oluşturulmasına ve grup üye sayısının 3-4 öğrenciyi aşmamasına dikkat edilmelidir. Laboratuvar uygulaması olan tüm derslerde, bu teknikten yararlanılmasının yararı olacağı düşünülmektedir.

Öğrencilerin açık ve kapalı uçlu deney tekniklerinin yapısı ve bu deney tekniklerinin uygulamalarının nasıl düzenleneceği ve geliştirilecegiyle ilgili daha derinlemesine bilgi edinmek amacıyla deney etkinlikleri sırasında gözlemler yapılmalı, öğrenci raporları incelenmelii, öğrencilere portfolyo lar hazırlatılmalı, uygulama boyunca sürekli değerlendirme yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Berg, C. A., Bergendahl, B. C., "Ended Experiment? A Comparison of Expository Versus an Open-Ended Approach", *International Journal of Educational Research*, 26 (4), 231-237.
- Domin, S. D., "A Review of Laboratory Instruction", *Journal of Research in Science Teaching*, 76 (4), 543-549.
- Ertepınar, H., Geban, Ö., "Yönteminin Öğrencilerin Fen Bilgisi Derslerindeki Gelişimi Üzerine Etkisi", *Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10 (1), 1-12.
- Gallagher, J. J., Tobin, K., "Laboratory Activities in Secondary School Science", *Journal of Research in Science Teaching*, 22 (1), 1-12.
- Hodson, D., "A Critical Look at Laboratory Work", *Journal of Research in Science Teaching*, 70 (256), 33-40.
- Hofstein, A., Shore R., ve Kipnis, D., "Laboratory Activities in Secondary School Science: Opportunities to Learn", *Journal of Research in Science Teaching*, 41 (1), 47-62, 2004.
- Roth, W., "Experimenting in a Laboratory", *Journal of Research in Science Teaching*, 32 (1), 1-12.
- Roth, W., & Roychoudhury, S., "Laboratory Activities in Secondary School Science: about Knowing and Learning", *Journal of Research in Science Teaching*, 32 (1), 5-30, 1994.
- Tsai, C.C., "Laboratory Exercises in Secondary School Science: Relationships among Students' Attitudes towards Science, Laboratory Activities, Science Achievement, and Interest in Science", *Journal of Research in Science Teaching*, 32 (1), 1-12.
- Wallace, S., Tsoi, M.Y., Calkin, D., "Laboratory Activities in Nonmajors' Science Courses: Relationships among Interest in Science, Attitudes towards Science, and Interest in Growth", *Journal of Research in Science Teaching*, 32 (1), 1-12.
- Wellington, Jerry, "Practical Science", *Practical Science* (Ed.), *Practical Science* (Ed.), 3-15). London and New York, 1994.

Woolnough, Brian, E., "Setting the Scene. In B. E. Woolnough (Ed.)", *Practical Science: The Role and Reality of Practical Work in School Science* (pp.3-9). Milton Keynes: Open University Press, 1991

Yıldırım, Ali., Şimşek, Hasan, Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.
Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2000

Yıldız, E., Farklı Deney Teknikleriyle Fen Öğretimi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2004

İLETİŞİM ADRESİ

Arş.Gör. Dr. Ercan AKPINAR

D.E.Ü. Buca Eğitim Fakültesi,

İlköğretim Bölümü

Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

35160 İzmir-TÜRKİYE

e-posta:ercan.akpinar@deu.edu.tr

Ars Gör Eylem YILDIZ

D.E.U. Buca Eğitim Fakültesi

İlköğretim Bölümü

Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

35160 Izmir-TÜRKİYE

e-posta: eylum.yildiz@deu.edu.tr

Prof. Dr. Omer ERGIN

U. Buca Eğitim Fak.

Ilkogretim Bolumu,

Bilgisi Eğitimi Anabilimi

35160 Izmir-TURKIYE

e-posta: omer.ergin@deu.edu.tr

68

Bu çalışmanın amacı; okullardaki güvenilir bir ölçme aracının gelişmesini Yozgat il merkezindeki yedi ilçede uygulanmıştır. Yapı geçerliğini sağlayıp sonrası yapılan güvenilirlik işlemi ile belirlenmiştir. Buna göre ölçliğin 0. 92 düzeylerinde bulunması gereklidir. Değerlendirilmesi için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olmalıdır.

VALIDITY AND RELIABILITY

The purpose of this study is to develop about trust atmosphere in schools. 107 teachers, working in primary, practiced to provide structure validity analyzing reliability coefficients, was found out for sub scale of scale. So, it was provided a reliable scale. **Key Words:** Trust, Trust Scale, P.